

Ministerstwo Sprawiedliwości

Rada do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

Posiedzenie Dziewiąte

Aleja Róż 2, sala 104

Warszawa, 25 maja 2026 r.

**Protokół z Dziewiątego Posiedzenia
Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości
w dniu 25 maja 2026 roku
(Aleja Róż 2, sala 104, godz. 11.00–13.40)**

Uczestnicy:

prof. UAM dr hab. Piotr Władysław Juchacz – Przewodniczący Rady
Małgorzata Kosicka
Małgorzata Miszkin-Wojciechowska
Marian Radoła
Ewa Rysińska
Martyna Skibniewska
Maciej Sopyło
Maciej Wojakowski
prof. Eleonora Zielińska
Paweł Karbanowski – Stowarzyszenie Ławników Polskich
Ewa Starzyńska – Stowarzyszenie Ławników Polskich
Alina Komorek – Stowarzyszenie Ławników Polskich
Bożena Wojdyga – Stowarzyszenie Ławników Polskich
Sabina Włodarz-Jarzyna – Stowarzyszenie Ławników Polskich
Joanna Dwojak – Stowarzyszenie Ławników Polskich
Aleksandra Smoter – Sekretarz Rady
Klaudia Krystosiak – Główny Specjalista, Departament Analiz i Strategii

1. Otwarcie spotkania, powitanie zaproszonych gości i członków Rady

Posiedzenie otworzył Przewodniczący Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości prof. UAM dr hab. Piotr W. Juchacz. Przewodniczący powitał członków Rady, przedstawicieli Stowarzyszenia Ławników Polskich oraz pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości, a następnie przedstawił porządek obrad.

2. Informacja na temat postępów prac nad nowelizacją rozporządzenia dotyczącego rad ławniczych

Przewodniczący Rady oraz Pani Dyrektor Małgorzata Kosicka przedstawili informację na temat postępów prac nad nowelizacją Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu wyboru, składu i struktury organizacyjnej, trybu działania oraz szczegółowych zadań rady ławniczej. Poinformowano, że wstępne prace nad projektem nowelizacji zostały zakończone. Istotnym etapem prac było trzydniowe spotkanie robocze w Popowie, podczas którego dopracowano rozwiązania przewidziane w projekcie.

3. Informacja na temat prac nad nowelizacją ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie rekomendacji Rady

Przewodniczący Rady oraz Pani Dyrektor Małgorzata Kosicka, bezpośrednio uczestniczący w pracach prowadzonych z Departamentem Legislacyjnym Ministerstwa Sprawiedliwości, zaprezentowali podstawowe zagadnienia merytoryczne ujęte w przygotowywanym projekcie nowelizacji ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Omówiono kierunki zmian odpowiadające rekomendacjom wcześniej wypracowanym przez Radę.

W dyskusji zwrócono uwagę na problem braku składek na ubezpieczenie emerytalne za dni, w których ławnicy uczestniczą w czynnościach orzeczniczych. Wskazano, że brak odprowadzania składek za te dni może w praktyce prowadzić do obniżenia przyszłych świadczeń emerytalnych osób pełniących funkcję ławnika.

Ustalono, że Przewodniczący Rady zwróci się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z oficjalną prośbą o przygotowanie wyliczeń i symulacji obrazujących wpływ braku składki za określoną ustawowo liczbę dni udziału w rozprawach na wysokość emerytury ławnika. Materiał ten ma służyć przedstawieniu Ministrowi Sprawiedliwości merytorycznych argumentów w sprawie potrzeby rozwiązania tego problemu.

4. Informacja na temat prac dotyczących nowelizacji ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury

Przewodniczący Rady oraz Pani Dyrektor Małgorzata Kosicka przedstawili informację na temat dyskusji i rozmów dotyczących przygotowania projektu nowelizacji Ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Prace te służą realizacji postulatów Rady zawartych w Uchwale nr 6/2025. Wskazano, że rozmowy dotyczą sposobu trwałego uwzględnienia potrzeb szkoleniowych ławników w działalności Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Ministerstwo Sprawiedliwości

5. Informacja na temat spotkania z Przewodniczącym Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury

Przewodniczący Rady przekazał informację na temat spotkania z nowym Przewodniczącym Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury prof. dr. hab. Tomaszem Nieborakiem. Spotkanie dotyczyło współpracy w obszarze kształcenia ławników oraz możliwości uwzględnienia tej problematyki w pracach programowych Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

6. Informacja z konferencji European Day of Lay Judges w Murcji oraz z posiedzenia General Assembly European Network of Associations of Lay Judges

Pan Marian Radoła oraz Pani Ewa Starzyńska, pełniący funkcje Wiceprzewodniczących Stowarzyszenia Ławników Polskich, przedstawili relację z konferencji *European Day of Lay Judges* oraz z posiedzenia *General Assembly European Network of Associations of Lay Judges*, które odbyły się w Murcji w Hiszpanii w dniach 8–10 maja 2026 r. Z ramienia Stowarzyszenia Ławników Polskich w wydarzeniach uczestniczyli: Pani Martyna Skibniewska, Pani Ewa Starzyńska, Pan Marian Radoła oraz Pan Krzysztof Bartowski.

Relacjonujący podkreślili, że problemy sędziów społecznych w czternastu państwach uczestniczących w sieci są w wielu aspektach zbliżone. Z drugiej strony występują także problemy specyficzne dla danego państwa. Wskazano w szczególności na następujące przykłady:

- w Hiszpanii omówiono specyficzną sytuację „sędziów tymczasowych”, którzy zastępują sędziów zawodowych, między innymi podczas urlopów macierzyńskich, lecz pozostają w niestabilnej sytuacji zawodowej określanej jako prekariat;
- w Finlandii zwrócono uwagę na problem politycznego uzależnienia sposobu wskazywania sędziów społecznych przez partie polityczne oraz na podejmowane działania zmierzające do ograniczenia tych powiązań.

7. Informacja na temat Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia Ławników Polskich

Przewodnicząca Stowarzyszenia Ławników Polskich Pani Martyna Skibniewska przedstawiła informację na temat Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia, które odbyło się 23 maja 2026 r. Poinformowała, że Stowarzyszenie rozwija swoją działalność, posiada obecnie siedem oddziałów, a liczba jego członków wynosi około 400 osób.

Podczas Walnego Zgromadzenia szczegółowo dyskutowano o postulatach skierowanych do Ministra Sprawiedliwości. Pani Martyna Skibniewska zaznaczyła, że postulaty te są obecnie aktywnie procedowane przez Radę do spraw Ławników.

Przewodniczący Rady pogratulował Stowarzyszeniu dotychczasowych osiągnięć i życzył dalszego rozwoju.

8. Informacja na temat udziału Stowarzyszenia Ławników Polskich w Dniu Otwartym Wymiaru Sprawiedliwości

Pani Martyna Skibniewska przedstawiła relację z udziału Stowarzyszenia Ławników Polskich w Dniu Otwartym Wymiaru Sprawiedliwości. Było to wydarzenie o charakterze edukacyjnym, w którym Stowarzyszenie uczestniczyło po raz pierwszy.

Stowarzyszenie zorganizowało własne stoisko informacyjne, przy którego przygotowaniu pomagał Pan Maciej Sopyło z Ministerstwa Sprawiedliwości. Na stoisku dostępne były materiały promocyjne i edukacyjne, w tym ulotki wyjaśniające, jak zostać ławnikiem. Stoisko cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem, szczególnie ze strony osób młodych i dzieci. Odwiedzający zadawali liczne pytania dotyczące praktycznych aspektów pełnienia funkcji ławnika, w tym tego, czy ławnicy orzekają w togach.

Przewodnicząca Stowarzyszenia oraz uczestniczące w wydarzeniu ławniczki uznały, że zainteresowanie obywateli potwierdza istnienie realnego prestiżu instytucji ławnika w polskim społeczeństwie.

9. Informacja na temat spotkania z ławnikami dotyczącego udziału w lekcjach w szkołach średnich

Pan Maciej Sopyło przedstawił relację ze spotkania online z ławnikami sądów powszechnych, które odbyło się 23 kwietnia 2026 r. na platformie Teams. Celem cyklicznego przedsięwzięcia było zachęcenie ławników do odwiedzania szkół średnich i prowadzenia lekcji przybliżających uczniom rolę sędziego społecznego.

W spotkaniu uczestniczyło kilkudziesięciu ławników, mniej niż w poprzednich edycjach, które gromadziły ponad sto osób. Jednocześnie spotkanie to okazało się najbardziej owocne pod względem praktycznym. Dzięki zaangażowaniu grupy ławników, w tym bardzo aktywnej grupy z Warszawy, lekcjami o tematyce sądowej objęto łącznie kilkuset uczniów.

Podczas spotkania ławnicy dzielili się doświadczeniami z przeprowadzonych lekcji. Pan Maciej Sopyło podkreślił ich dużą satysfakcję z tej formy działalności oraz fakt, że udało się przełamać barierę nieśmiałości przed wystąpieniami w szkołach.

10. Dyskusja na temat udziału członków Rady w obchodach Dnia Sędziego Społecznego / Dnia Ławnika

Rada przeprowadziła dyskusję na temat udziału jej członków w obchodach Dnia Sędziego Społecznego / Dnia Ławnika organizowanych w różnych częściach Polski. Przewodniczący Rady przypomniał, że zgodnie z wynikami ankiety przeprowadzonej wcześniej wśród rad ławniczych w przygotowywanym projekcie nowelizacji ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych przewidziano ustanowienie „Dnia Sędziego Społecznego”, obchodzonego corocznie 14 czerwca.

Członkowie Rady zapowiedzieli udział w uroczystościach organizowanych na terenie całego kraju.

11. Prezentacja pierwszych filmów z nowego cyklu filmów szkoleniowych dla ławników

Pan Maciej Sopyło zaprezentował pierwsze filmy z nowego cyklu materiałów szkoleniowych dla ławników, przygotowywanego przez Wydział Edukacji Prawnej Biura Ministra Sprawiedliwości. Po prezentacji przeprowadzono dyskusję nad przydatnością i formą materiałów.

Członkowie Rady ocenili filmy jako bardzo potrzebne. Podkreślono, że forma wizualna pomaga osobom niebędącym prawnikami zrozumieć organizację rozprawy oraz sposób prowadzenia akt. Za optymalną długość pojedynczego filmu szkoleniowego uznano około 7-15 minut.

12. Informacja o zatwierdzeniu Protokołu z 8. Posiedzenia Rady

Przewodniczący Rady oraz Sekretarz Rady poinformowali o zatwierdzeniu Protokołu z 8. Posiedzenia Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości.

13. Ustalenie terminu kolejnego posiedzenia Rady

W toku krótkiej dyskusji wstępnie wskazano wrzesień 2026 r. jako termin kolejnego posiedzenia Rady. Konkretna data ma zostać ustalona w późniejszym terminie.

14. Spotkanie członków Rady z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Pracy

Po przerwie odbyło się spotkanie członków Rady do spraw Ławników z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Pracy: Głównym Inspektorem Pracy Marcinem Staneckim, Zastępcą Głównego Inspektora Pracy do spraw Prawnych Panią Urszulą Langer, Dyrektorem Departamentu Prawnego Panią Ewą Skierską oraz Wicedyrektorem Departamentu Prawnego Panią Joanną Suchanowską. W spotkaniu uczestniczyła również Pani Aleksandra Chudaś, Wicedyrektor w Biurze Ministra Sprawiedliwości.

Spotkanie poświęcono współpracy Ministerstwa Sprawiedliwości i Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie działań edukacyjno-prewencyjnych dotyczących prawa pracy i ochrony pracy, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb szkoleniowych ławników orzekających w wydziałach pracy.

15. Zakończenie obrad i udział w uroczystym zawarciu porozumienia

Rada do Spraw Ławników zakończyła obrady. Następnie członkowie Rady oraz zaproszeni goście udali się na uroczystość zawarcia Porozumienia pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości a Głównym Inspektorem Pracy.

Ministerstwo Sprawiedliwości

Uroczyste zawarcie Porozumienia w sprawie współpracy w zakresie działań edukacyjno-prewencyjnych dotyczących prawa pracy i ochrony pracy pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości a Głównym Inspektorem Pracy

O godz. 14.30 w sali 101 przy Alei Róż 2 odbyła się uroczystość zawarcia Porozumienia w sprawie współpracy w zakresie działań edukacyjno-prewencyjnych dotyczących prawa pracy i ochrony pracy pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości a Głównym Inspektorem Pracy.

W uroczystości uczestniczyli członkowie Rady do Spraw Ławników oraz zaproszeni goście. Porozumienie podpisali Minister Sprawiedliwości Waldemar Żurek oraz Główny Inspektor Pracy Marcin Stanecki.

Minister Sprawiedliwości, Główny Inspektor Pracy, a także Przewodniczący Rady do Spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości, prof. UAM dr hab. Piotr W. Juchacz, wygłosili okolicznościowe przemówienia związane z zawarciem Porozumienia. Przewodniczący Rady podkreślił skalę i znaczenie podpisanego Porozumienia, zwracając uwagę, że szkolenia dla ławników będą organizowane corocznie w każdym z 47 sądów okręgowych, co oznacza przeprowadzenie łącznie 188 szkoleń w trakcie jednej czteroletniej kadencji ławników.

Podpisanie Porozumienia zostało zainspirowane Uchwałą nr 15/2025 Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości z dnia 15 września 2025 r. w sprawie rekomendacji podpisania porozumienia pomiędzy Ministerstwem Sprawiedliwości a Państwową Inspekcją Pracy dotyczącego prowadzenia szkoleń dla ławników orzekających w wydziałach pracy. Szersza informacja o uroczystości znajduje się na stronie:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/ministerstwo-sprawiedliwosci-i-panstwowa-inspekcja-pracy-nawiazuja-wspolprace-w-zakresie-szkolen-dla-lawnikow>

Protokół zatwierdzili:

prof. UAM dr hab. Piotr W. Juchacz
Przewodniczący
Rady do spraw Ławników przy
Ministrze Sprawiedliwości

Aleksandra Smoter
Sekretarz
Rady do spraw Ławników przy
Ministrze Sprawiedliwości